

Ötlető:

Összeállítás ideje: 1967

TART.: NÉPI TESTÉSI ELJÁRÁSOK
Népi gyógyítás

3 lap

FOLKORAJZI MUTATÓ: BARDUDVARNOK

SAKAMUTATÓ: XIX, B
XX

Iratgyűjtő

MSZ 5617
PAPIRIPARI VÁLLALAT

KISKUNHALASI GYÁRA

LEHTÁROZÁS

ÁTVEZETVE AZ EGYSÉGES LTK. 1051-es TETELE ALÓL

RIPPLRÓNAI MÚZEUM IV 13/15
KAPOSVÁR
Telefon: Postafiók 70.
1051

NÉPI FESTÉSI ELJÁRÁSOK

Diófa apró gyökerét kifőzték vízben és a ruhát abban áztatták meg. Szép sötétbarna színt adott.

Dió zöld héjával világosbarnára tudtak festeni.

Hagyma héjával tojást festettek.

Ezen kívül leginkább feketére festettek bolti festőanyaggal mivel a gyász színe Bányán a tiszta fekete volt.

Kisebb mértékben festettek házilag pirosra, kékre, zöldre bolti festékekkel.

Adatközlő: Merencsics József 74 éves volt urad.

cseléd Bárdudvarnok, Bánya 18. 1967. ápr.

A kanászok használták ostort. Faragott nyele volt. Az ostora szíjból készült: "telek. csapószíj", csak a sudara volt kötél.

Az ostorhoz agyonütöttek kutyát, megnyuzták a bőrét, hamus lugban lemaratták a szórét, timsós ~~xxxxxxixixix~~ szórtak rá. Hogy p puhább legyen, disznózsirral kenték be. Idősebb pásztoroktól tanulták meg a fiatalabbak az ostorfonást.

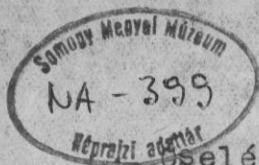
A béreseknek is volt ostora a négyelő ostor. Ezt nekik kellett megcsináltatniok kötelesnél. 2-3 Ft volt egy. Négy méter hosszú is volt az ostor

Adatközlő: Merencsics József 74 éves v
volt cseléd. Bárdudvarnok, Bányá. 1967. ápr.

RIPPL-RONA MUSEUM
KAPOSVÁR

Telefon: Postafiók 70.

1051

1051 IV/3/17

Adatközlő: Merencsics József Bánya
1967. ápr.

A sebes volt az állat sebet kékkóval beszórták.

Tüdőbajos tehenet, disznót vizesruhával beborogattak.

Tüdőbajos tehénnek ezerjófűteát is adtak.

Hasmenés: esetén korpát adtak az állatnak vagy ezerjófűteát itattak v vele.

Székrekedés: esetén vitbe keserűsöt tettek, az állatot lefogták, sokszor hárman is kellett hozzá, és az állat szájába öntötték.

Amelyik tehén felfújódott annak leszózott nyershus levét adtak.

Lépfenébe esett állaton nem tudtak segíteni.

Beteg tehénnek legtöbbször ezerjófűteát adtak.

Sántaság: ha a tehén körme közé ment valami, puha szénával vették ki, úgy hogy megtekerték zsinegnek, és behuzták a tehén körme közé mikor feküdt a tehén.

"Féreg": kékkó és égett bőr porának keverékével hintették be a kos f...t. melegben lepte különösen a féreg.

Sántaság birkánál "megkörmüték", ha kesántult, késsel vágják ki

Májmetely: a cselédek disznájának a legelője lapban volt, nedves helyen könnyen megkapták a nedves földtől a metelt, ha gondulták, hogy beteg az állat már ezerjófűteával itatták.

Ősszel a tarlón hizott meg legjobban a cselédség állata.

A csirke gyakran hullott, ilyenkor a patikából hoztuk üvegben sötétpiros orvosságot."

Merencsics József Horvátországban Progoveczen született, 1914-ben jöttek át Somogy megyébe Nagymezőre, azután Saroltán, majd Bányán volt cseléd. Kocsis, béres, takarmánykaszás, cseléd és uradalmi pásztor is volt 1945 után földet kapott, közben öt évig dolgozott a lipótfai erdőgazdaságnál. 1962-ben lépett be a Bárdudvarnoki "Munkásör" Tsz-be, 6 hold szántót, 3 hold rétet vitt be. Négy évig volt éjjeliőr Szentbenedeken, majd egy évig szőlőcsész.

Jelenleg nincs még nyugdíja, egyébként analfabéta 74 éves.

Ostorfonáshoz ért, egy idős embertől tanulta meg ezt még fiatal korában.